

Poetes del món

En el món de la traducció, la de poesia és la més complexa, tècnica i arriscada. Us oferim una tria de deu novetats de llibres de poemes traduïts

ELS POEMES DE LA LLUM Lucian Blaga

Traducció: Corina Oproae

Editorial: Cafè Central / Llibres del Segle

● Corina Oproae, poeta i traductora romanesa establerta a Catalunya, ha fet un gran servei, una gran contribució al món de la lírica catalana actual, perquè ens ha donat a conèixer una de les grans veus de la poesia romanesa del segle XX, el pensador, poeta, dramaturg i prosista, Lucian Blaga (1895-1961). I ha començat la seva tasca a l'inici, traduint el meravellós i bellíssim *Els poemes de la llum*, el primer recull de Blaga, publicat el 1919. El discurs de Blaga és una barreja original i única de lirisme brillant, realisme proper i reflexió existencial. Un bon antídote per a tanta lleugeresa com hi ha ara. Una delicadesa de gran força d'un vitalista de pedra picada. El prototip del "poeta en temps de penúria" de Friedrich Hölderlin. *

NIT FIDEL I VIRTUOSA Louise Glück

Traducció: Núria Busquet

Editorial: Edicions del Buc

● Després de baixar a la palestra poètica amb el seu primer recull, l'explosiu *Arca mínima* (Tremendes, 2016), ara, Núria Busquet i Molist es dona a conèixer com a una gran promesa de la traducció amb una versió completa del darrer poemari de Louise Glück, una de les veus més distintives i més significatives del panorama actual de la lírica nord-americana. És la primera vegada que apareix l'obra de Glück en català i es tracta d'un dels seus llibres més potents, subtils i profunds. La traducció de Busquet és un autèntic prodigi perquè demostra a cada pàgina que el vers lliure no és can pixa i rellisca, ni és prosa retallada tal com advertia equivocadament el sermoneer W.H. Auden. Exemplar, modèlic. *

HISTÒRIA PARCIAL DE LA MEVA ESTUPIDESA I ALTRES POEMES Edward Hirsch

Traducció: Ernest Farrés i Gemma Gorga

Editorial: Edicions de 1984

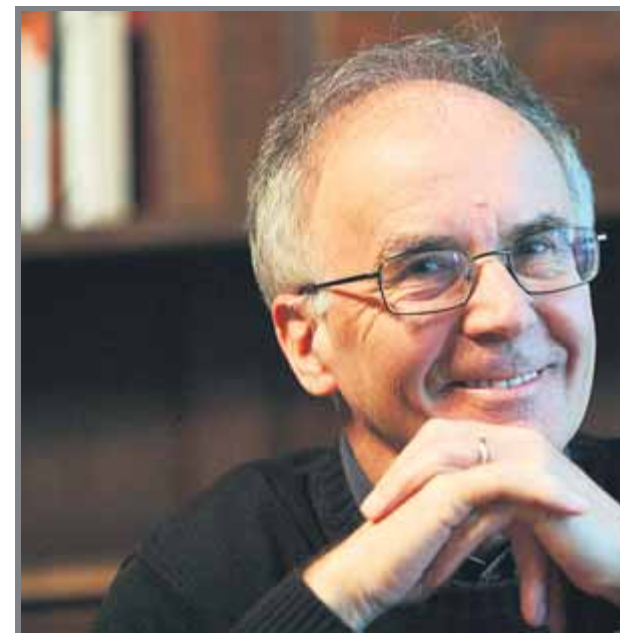
● El tàndem Ernest Farrés i Gemma Gorga ens han regalat una primícia: la primera mostra de l'obra d'Edward Hirsch, un dels poetes més poderosos de la lírica nord-americana del moment. Es tracta d'una antologia personal de 40 poemes ben triats i ben versionats. Farrés i Gorga han assolit l'impossible: superar l'original en dos sentits complementaris. En primer lloc, han aconseguit un llibre sense alts i baixos, quan els originals de Hirsch sovint arrosseguen els peus amb poemes grisos o prims. I després, a la seva versió, els poemes respiren i eviten l'opacitat de la regularitat formal que massa sovint ofega els textos de l'autor. *

L'IGNORANT. POEMES 1952-1956 Philippe Jaccottet

Traducció: Antoni Clapés

Editorial: Lleonard Muntaner

● La cinquena traducció del gran mestre suís per Antoni Clapés des de l'any 2013. Es tracta del tercer recull de Jaccottet, un recull que ocupa un lloc important a la seva producció general perquè enceta l'època de plena maduresa poètica a partir del seu retir voluntari a Grignan. La versió és impecable i impagable a causa de la profunda identificació humana, intel·lectual, ètica i artística entre el traductor i l'autor traduït. A més, la versió té el valor afegit de ser un llibre de lectura altament recomanable per nodrir-nos en aquesta època desolada de crisi i desconcert. Un autèntic regal per a l'esperit i la ment. A veure si som capaços d'aplicar-nos la lliçó de Jaccottet. Profunditat, qualitat, autenticitat, exigència. *

L'OCELL MATINER I ALTRES POEMES Ted Kooser

Traducció:

Miquel Àngel Llauger i Jaume Subirana

Editorial: El Gall

● Treballant braç amb braç Miquel Àngel Llauger i Jaume Subirana han confegit una encertadíssima antologia personal de l'obra de Ted Kooser, el poeta de l'Amèrica profunda, de l'estat de Nebraska. És la primera vegada que Kooser apareix en català i entra per la porta gran, perquè la versió de 32 poemes de dos dels millors reculls de l'autor és molt cenyida, feliç, natural, rodona i treballada. Es nota que Llauger i Subirana s'han compromès a fons amb la lírica de Kooser. A més, l'antologia ens arriba enriquida amb un molt bon pròleg d'11 pàgines que situa l'autor i l'obra. ¿Qui diu que la poesia del realisme líric ha vist els seus millors dies? És més viva que mai i Kooser ho demostra a bastament. *

L'AMOR NO HO ÉS TOT. ANTOLOGIA POÈTICA Edna St. Vincent Millay

Traducció: Marcel Riera

Editorial: Quaderns Crema

● L'infatigable Marcel Riera ha seguit el llunyà precedent d'Agustí Bartra a *Una antologia de la lírica nord-americana* (1951) i ens ha ofert una extensa mostra panoràmica de la intensa, trencadora i vital veu poètica de Millay, un referent indiscutible de la modernitat de la primera meitat del segle XX. Millay hauria estat millor servida amb una antologia més breu (288 pàgines) i la traducció té algun defecte que altre, com un to sovint massa opac, opcions massa contemporànies, rimes falses i canvis de gènere en el punt de vista sempre marcadament femení. A més, sense pròleg ni fonts bibliogràfiques. Amb tot, però, és un llibre de gran valor per als lectors interessats. *

ASSEDEGATS. DOS POETES TRANSSILVANS Ion Muresan i Ioan Es Pop

Traducció: Xavier Montoliu

Editorial: Adia

● Amb aquesta estimulante antologia personal doble Xavier Montoliu Pauli demostra dues veritats com temples. La primera és que la força de la tradició poètica moderna a Romania no es va exhaurir amb el mestratge de Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Marin Sorescu i Nichita Stănescu. I la segona és que quan diuen *Transsilvània és poesia* no és pas cap exageració, mitja veritat o mentida. Ja ho diu bé Marc Romera a l'epíleg quan afirma categòricament: "A Romania, sembla que no estan per la brometa, en matèria de poesia." Montoliu ha fet una feina de primera magnitud a l'hora de triar els dos autors i els seus poemes respectius. I encara més a l'hora de versionar els textos del tàndem de poetes. Xavier Montoliu sap servir el text original perquè la sinceritat es cruixidora i la humanitat i el compromís dels dos poetes ens arribi de primera mà, amb tot el seu impacte incisiu i interpel·lador. *

TROBADORS AMB TURBANT DIWAN ANDALUSÍ Josep Piera

Editorial: Edicions de 1984

● Un llibre que feia bona falta a la cultura poètica en llengua catalana. La joia de la corona que culmina la sostinguda dedicació de Josep Piera al llarg de més de tres dècades a l'adaptació al català modern de textos poètics arabigocatalans medievals. Aquest llibre compleix sobradament dues funcions: restitueix una parcel·la imprescindible del patrimoni literari del país, ignorat i relegat a l'oblit, i forneix la poesia actual de models expressius de gran sensibilitat i una forta càrrega lírica, capaç d'explorar la realitat més propera i anar més enllà. Una poesia clàssica i fundacional que detecta les grans qüestions centrals de la condició humana. *

POESIA COMPLETA Edgar Allan Poe

Traducció: Txema Martínez Inglés

Editorial: Quaderns Crema

● Després de la seva excel·lent versió dels sonets de Shakespeare, ara, Txema Martínez Inglés hi torna amb una nova traducció integral: *Poesia completa*, d'Edgar Allan Poe. Martínez Inglés dota cada traducció amb una proposta profunda i intel·ligent de lectura de l'obra de l'autor. En aquest cas, bo i conservant el matisat rigor formal, ha rebaixat els nivells d'alta retòrica i afectació per oferir-nos un Poe més ajustat a la nostra sensibilitat i més coherent amb la teoria poètica de l'autor, exposada laboriosament al seu genial i incisiu assaig sobre teoria poètica, *La filosofia de la composició*, publicat l'any 1846. Un Poe finalment d'acord amb Poe. Llàstima que els lectors anglosaxons no puguin llegir aquesta versió. Francament bona. *

BALADA PER A METKA KRASOVEC Tomaz Salamun

Traducció: Simona Skrabec

Editorial: Labreu

● Aquest poemari del recentment i prematurament desaparegut Tomaz Salamun (1941-2014), versionat de l'eslovè per l'escriptora, crítica, teòrica, assagista i traductora Simona Skrabec, és un autèntic luxe que, per quatre motius, ultrapassa sobradament els paràmetres habituals de la traducció de poesia en aquest país. En primer i segon lloc, tenim l'extrema importància del poeta, una de les veus més originals i poderoses de la lírica europea moderna, i del llibre, un dels reculls més destacats de la seva extensa i desbordant obra general. En tercer lloc tenim l'esplèndida i ajustadíssima versió de Skrabec que ens permet viure des de dins l'obra de Salamun. I finalment trobem l'extens epíleg i glossari, un model d'aproximació crítica a la poesia i a la poesia de l'autor. Lectura obligatòria. *

La poeta nord-americana **Edna St. Vincent Millay**; a la seva dreta, el suís Philippe Jaccottet; a sota, l'eslovè Tomaz Salamun i el romanès Lucian Blaga / ARXIU